

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE**02 decembrie 2014****mun. Chișinău**

Colegiul al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Iurie Diaconu și Petru Moraru,

a judecat în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Liliana Pasat și de inculpatul Lisnic Alexandru, împotriva sentinței Judecătoriei Florești din 05 mai 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 iunie 2014, în cauza penală în privința lui

Lisnic Alexandru Nicolae, născut la 18.10.1987, originar și locuitor al satului Gura Căinarului, r-nul Florești.*Termenul examinării cauzei:**1. Instanța de fond de la 01.08.2012 pînă la 05.05.2014;**2. Instanța de apel de la 28.05.2014 pînă la 25.06.2014;**3. Instanța de recurs de la 15.08.2014 pînă la 02.12.2014.*Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Code de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Florești din 05 mai 2014, Lisnic Alexandru a fost condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal la 5(cinci) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

În baza art. 90 Cod penal a fost suspendată executarea pedepsei, stabilindu-i un termen de probă de 3 (trei) ani, și Lisnic A. a fost obligat ca în termenul stabilit să nu săvârșească alte infracțiuni și să nu-și schimbe domiciliul fără învoirea organului de stat specializat care exercită controlul asupra comportamentului condamnatului.

S-a încasat de la Lisnic Alexandru în beneficiul lui Bolgari Pavel prejudiciul material în sumă de 81 707 (optzeci și una mii șapte sute șapte) lei și prejudiciul moral în sumă de 30 000 (treizeci mii) lei.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, inculpatul Lisnic Alexandru, posedînd permis de conducere, valabil pentru categoria de autovehicul condus, cu nr.078701206, eliberat la 26.12.2007, de către SEET Florești, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, la 23.05.2012, în jurul orelor 07:15, deplasîndu-se pe traseul R-13 Rîbnița-Bălți, care este un drum cu circulație dublu sens, la intersecția cu drumul de acces spre or. Mărculești, cu automobilul personal de modelul „Opel Corsa B” cu n/î BL CR 756, a comis accident rutier în următoarele circumstanțe: Avînd o viteză de aproximativ 75-80, din imprudență, neținînd cont de starea sa psihofiziologică, ce influențează atenția și reacția și situația rutieră, și de faptul că autoturismul de modelul „VAZ 21140” cu n/î FR AH 469, condus de către Bolgari Pavel, care se deplasa în față, a început manevra de depășire a autoturismului condus de Bolgari Pavel pe banda de circulație destinată circulației în sens opus și nementînînd în timpul depășirii un interval lateral suficient în raport cu vehiculul

depășit, a tamponat autoturismul în partea din mijloc stînga, în rezultatul cărui fapt cet. Bolgari Pavel i-au fost cauzate leziuni corporale grave periculoase pentru viață.

Astfel Lisnic Alexandru, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărîrea Guvernului R.Moldova nr.35 din 13.05.2009, prevăzute de pct.14 „Conducătorul de vehicul î-i este interzis: „să conducă vehiculul în stare de ebrietate pct. 39 alin.(1) „înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic”; pct. 39 alin. (3) „în cazul cînd conducătorul are intenția de a preselecta banda, el trebuie să cedeze trecerea vehiculelor care circulă în aceeași direcție pe această bandă; pct.42 alin.(3) drumurile cu circulație dublu sens care au cel puțin două benzi într-o direcție interzisă intrarea pe partea carosabilă destinată circulației în sens opus”; pct.4: 1) „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul ținînd permanent seama de următorii factori: ...lit.a) „starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, lit.d) „situația rutieră”; alin.(2) „... în cazul în care în limita vizibilității obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, pct. 51 „în: depășirii, conducătorul vehiculului trebuie să se asigure că: ...lit. b) „cel ce precedă pe aceeași bandă nu a semnalizat intenția de a depăși sau intenția preselecta spre stînga”; pct.52 alin.(2) „Conducătorul trebuie să mențină în timpul depășirii un interval lateral suficient în raport cu vehiculul pe care î-l depășea”, încălcări care sunt în legătură directă cu comiterea accidentului rutier în cauză și consecințele survenite.

3. Împotriva sentinței instanței de fond au declarat apeluri:

- procurorul, care a solicitat casarea acesteia rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care să-i fie stabilită inculpatului A.Lisnic în baza art. 264 alin.(4) Cod penal 6 ani închisoare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani. În motivarea apelului a susținut că, instanța de fond nu a ținut cont de caracterul social periculos al faptei comise, de consecințele care au survenit în urma comiterii infracțiunii, invocînd că, instanța din motive neîntemeiate a numit inculpatului o pedeapsă mai blîndă și inechitabilă, neținînd cont de stipulările art. 61 Cod penal.

- inculpatul A.Lisnic, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie recalificate acțiunile inculpatului A. Lisnic din art. 264 alin. (4) Cod penal în art.264 alin. (3) Cod penal cu numirea unei pedepse nonprivative de libertate conform sancțiunii aliniatului respectiv. Totodată a solicitat modificarea mărimii prejudiciului material încasat de la inculpatul A.Lisnic în beneficiul părții vătămate cu excluderea din suma de 81707 lei a sumei de 32000 lei ce constituie o parte din valoarea automobilului deteriorat, deja, achitată de inculpat și a sumei de 689 lei 70 bani ce constituie cheltuieli de transport care nu au fost suportate de partea vătămată. Micșorarea prejudiciului moral încasat de la inculpatul A.Lisnic în beneficiul părții vătămate de la 30000 lei la 5000 lei. Apelantul a menționat că, instanța de fond a dat o apreciere greșită acțiunilor sale, calificîndu-le în temeiul art. 264 alin. (4) Cod penal, dar corect urmau a fi calificate în baza art. 264 alin. (3) Cod penal. În apel se invocă faptul, că nu s-a ținut cont de către instanța de fond de încălcările de procedură a stabilirii stării de ebrietate prevăzută în Regulamentul Circulației Rutiere privind modul de testare alcooscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei aprobat prin Hotărîrea

Guvernului nr.296 din 16.04.2009 și a normelor privind recoltarea și analiza probelor biologice pentru stabilirea alcoolemiei, consumului de droguri și alte substanțe psihotrope, de medicamente cu efecte similare acestora aprobate prin ordinul Ministerului Sănătății nr.80 din 20.03.2009. De asemenea, apelantul nu este de acord cu cuantumul acțiunii civile admise de instanța de fond.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 iunie 2014, au fost respinse ca nefondate apelurile procurorului și a inculpatului Lisnic A. cu menținerea sentinței în cauză fără modificări.

Pentru a se pronunța instanța de apel a menționat că, instanța de fond, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului care se confirmă prin probele acumulate pe dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, acțiunile inculpatului fiind corect calificate de către instanța de fond, după indicii art.264 alin.(4) Cod penal.

Instanța a menționat că, pe caz nu există temei de a considera pedeapsa stabilită inculpatului Lisnic A. prin sentință adoptată ca fiind una prea blândă, după cum a fost invocat în apelul declarat pe caz de către partea acuzării.

Referitor la argumentele inculpatului Lisnic A. în ce privește cuantumul acțiunii civile admise de instanța de fond, acesta a fost calculat reieșind din probele anexate la dosar, ce demonstrează suportarea cheltuielilor de către partea vătămată P.Bolgari.

5. Împotriva hotărîrilor menționate au contestat cu recursuri ordinare:

- procurorul, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care lui Lisnic Alexandru să-i fie exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, motivînd că, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale. Totodată recurentul a invocat dezacordul aplicării prevederilor art. 90 Cod penal motivînd că nu s-au luat toate circumstanțele cazului, gravitatea infracțiunii, starea de ebrietate, cauzarea vătămarilor corporale grave lui Bolgari Pavel.

- inculpatul Lisnic Alexandru, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie recalificate acțiunile inculpatului A. Lisnic din art. 264 alin. (4) Cod penal în art. 264 alin. (3) Cod penal cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Totodată, solicită modificarea prejudiciului material invocînd aceleași motive declarate în apel.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, inculpatul Lisnic A., a scris referință privind opinia asupra recursului procurorului, prin care a menționat că, recursul ordinar al procurorului urmează a fi respins.

6. Judecînd recursurile ordinare declarate și verificînd argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei Colegiul penal lărgit consideră că recursul ordinar declarat de procuror urmează a fi respins, iar recursul declarat de inculpatul Lisnic Alexandru urmează a fi admis în latura civilă, din următoarele considerente.

Referitor la recursul procurorului.

Colegiul menționează că, starea de fapt și de drept corect a fost statuată de către instanța de fond și de apel, ea concordă și se bazează pe analiza materialului probator,

iar motivele invocate de procuror au fost obiect de studiu la cercetarea judecătorească, care s-a petrecut sub toate aspectele, complet și obiectiv prin prisma principiului contradictorialității și nemijlocirii, bazându-se pe: declarațiile părții vătămate Bolgari Pavel, precum și:

- proces-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 25.05.2012, schița și foto-tabelele (f.d. 10-16);

- rezultatele alcotestului „Drager” nr.439 din 23.05.2012, conform căruia în aerul expirat de către A.Lisnic, concentrația vaporilor de alcool este de 0,63 mg/l de alcool (f.d.23);

- informația de la Dispeceratul Republican de Narcologie nr.01-12/840 din 01.06.2012, conform căruia în proba biologic (sînge) prelevată de la cet.A.Lisnic, la data de 23.05.2012, concentrația alcoolului etilic reprezintă 1,09 g/l (f.d.25);

- raportul de expertiză medico-legală nr.72 „D” din 13.06.2012 din care urmează că lui P.Bolgari i-au fost provocate leziuni corporale grave periculoase pentru viață (f.d.39);

- procesul-verbal de examinare a obiectului și ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 30.05.2012, prin care au fost examinate și recunoscute ca corpuri delictive autoturismele conduse de către P.Bolgari și A.Lisnic (f.d.42-43) ș.a..

Colegiul penal remarcă, că instanța de fond și de apel au dat o apreciere corectă probelor prezentate de acuzare și au apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care în cumul dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate în baza art. 264 alin. (4) Cod penal - *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a provocat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, săvârșită în stare de ebrietate.*

La soluționarea chestiunii privind pedeapsa, Colegiul penal menționează, că s-a acordat deplină eficiență prevederilor articolului 7, 61, 75, 90 Cod penal, astfel, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, datele privind personalitatea inculpatului, circumstanțele atenuante și agravante, și corect s-a concluzionat, că atingerea scopului pedepsei se v-a asigura prin aplicarea închisorii cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Procurorul își argumentează recursul potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, precum că instanța de apel ni s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și a aplicat o pedeapsă prea blîndă.

În acest sens, Colegiul remarcă faptul că, temeiul invocat de procuror privind neexpunerea asupra tuturor motivelor nu este argumentat, ori, recurentul nu indică asupra căror motive nu s-a expus instanța de apel, mai mult, recurentul nu reflectă în ce constă problema de drept de importanță generală care persistă în cauză, care este eroarea comisă de instanța de apel ce ar duce la casarea hotărîrii atacate prin prisma

temeiurilor din norma de drept vizată și prevederile expuse în art. 430 Cod de procedură penală.

Cît privește pedeapsa aplicată inculpatului, Colegiul o consideră una legală și echitabilă, ori, instanțele de judecată au verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpatului care se confirmă prin probele acumulate pe dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, acțiunile inculpatului fiind corect calificate de către instanța de fond, după indicii art.264 alin.(4) Cod penal.

În consecință, raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-417 Cod de procedură penală și, avînd în vedere ca argumentele recursului se combat prin cele expuse mai sus, se impune soluția de a respinge ca inadmisibil recursul declarat de procuror.

Referitor la recursul inculpatului Lisnic Alexandru.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită temei care și-a găsit reflectare în decizia atacată.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecînd recursul și stabilind prezența temeiului prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, poate să caseze hotărîrile instanțelor de fond, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărîre, dacă nu se agravează situația inculpatului.

Cu referire la soluționarea acțiunii civile în procesul penal, Colegiul lărgit, reieșind din materialele cauzei, constată că instanța de apel a adoptat o soluție greșită.

Din materialele dosarului rezultă că în prejudiciului material încasat de la inculpatul A.Lisnic în beneficiul părții vătămate nu a fost luat în considerație că pînă la pronunțarea sentinței instanței de fond a fost achitat de inculpat o parte din valoarea automobilului deteriorat – 2000 euro (32 000 lei) (f.d. 142).

Prin urmare, Colegiul lărgit menționează că eroarea comisă de instanțele de fond urmează a fi corectată, prin casarea parțială a hotărîrilor acestora, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărîri în latura civilă în privința lui Lisnic Alexandru.

După cum rezultă din materialele cauzei, instanța de apel, verificînd și apreciind probele administrate în cauză, și anume declarațiile: inculpatului Lisnic Alexandru, ale părții vătămate Bolgari Pavel care au menționat despre achitarea parțială a prejudiciului material, totuși a menținut sentința instanței de fond.

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de inculpatul Lisnic Alexandru urmează să fie admis, cu casarea parțială a hotărîrilor instanțelor de fond în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care prejudiciul material să fie încasat de la Lisnic Alexandru Nicolae în beneficiul lui Bolgari Pavel în sumă de 49 707 lei. Ori, din suma totală a prejudiciului material 81 707 lei - 32 000 lei = 49 707 lei.

Referitor la prejudiciul moral în acest context, instanța de recurs, menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daune materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În acest scop, pentru ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just teme, este necesar să fie luate în considerare suferințele fizice și morale susceptibil în mod rezonabil care au fost cauzate prin fapta săvârșită de inculpat, precum și de toate consecințele acesteia, așa cum rezultă din actele medicale ori și alte probe administrate în cauză.

Anume, în acest context, instanța de fond și de apel au evaluat corect dauna morală încasată de la Lisnic Alexandru - 30 000 (treizeci mii) lei, în beneficiul părții vătămate Bolgari Pavel, luându-se în considerare suferințele fizice și psihice ale victimei, gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, consecințele survenite, precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Referitor la dezacordul recurentului în privința că inculpatul nu a fost în stare de ebrietate, acestea se combat cu actele dosarului unde agentul constatator a indicat în raportul său rezultatele alcotestului „Drager” nr.439 din 23.05.2012, conform căruia în aerul expirat de către A.Lisnic, concentrația vaporilor de alcool este de 0,63 mg/l de alcool (f.d.23), iar inculpatul a semnat acesta act, fiind de acord cu rezultatul alcotestului „Drager”.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Liliana Pasat.

Admite recursul ordinar declarat de inculpatul Lisnic Alexandru, casează parțial, sentința Judecătorei Florești din 05 mai 2014 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 iunie 2014, în latura civilă, în privința lui **Lisnic Alexandru Nicolae**, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre prin care:

Se încasează de la Lisnic Alexandru Nicolae în beneficiul lui Bolgari Pavel prejudiciul material în sumă de 49 707 (patruzeci și nouă mii șapte sute șapte) lei.

În rest, dispozițiile hotărârilor contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Publicarea integrală la 22 decembrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Petru Moraru